Přínosy a rizika očkování

Očkování všeobecně
Očkování je nejúčinnější známý způsob jak předcházet přenosným nemocem. Mnohé z těchto nemocí těžce poškozují zdraví pacienta, některé jsou dokonce smrtelné a neexistuje proti nim žádný spolehlivý lék. Je-li pacient proti takovým nemocem dobře a včas očkován, je to velký přínos pro celý jeho život.

Očkování v České republice
V České republice je úroveň očkování velmi dobrá, jsou používány kvalitní očkovací látky, mnoho očkování je povinných, i některá nepovinná očkování jsou plně hrazena z veřejného zdravotního pojištění. Zavedené očkovací postupy stanoví nejvhodnější věková období pro jednotlivá očkování a jejich časové návaznosti. Doporučené postupy očkování se řídí SPC jednotlivých vakcín a doporučeními České vakcinologické společnosti

Rizika očkování
Přes všechna opatření existují i rizika očkování, z nichž nejzávažnější je alergická reakce. Každý pacient má jedinečnou genetickou výbavu a může mít tedy i jedinečnou alergickou reakci na konkrétní očkovací látku. Tato alergie je velmi vzácná, často menší než setina procenta, ale nelze ji zcela vyloučit ani dopředu předpovědět. Dostane-li se do těla pacienta očkovací látka, na kterou je alergický (tzv. alergen), nastane u něj odmítavá reakce organismu, která je tím prudší, čím větší množství alergenu se dostalo pacientovi do krve. Pokud alergen podáme pacientovi ústy, jeho pronikání do krve je pomalé a alergická reakce mírná. Pokud se však alergen podá injekcí přímo do tkáně pacienta, může nastat prudká alergická reakce končící v někdy i smrtí. V takovém případě je nutné pacientovi podat odpovídající léky ihned, jakmile se objeví první příznaky alergické reakce, což nastává do 30 minut po injekci. Proto je velmi důležité, aby pacient po každém injekčním očkování setrval 30 minut v blízkosti lékaře, který je schopen případnou alergickou reakci organismu zvládnout.
Mezi další a podstatně méně závažné nežádoucí účinky vakcinace patří reakce v místě vpichu jako je otok, bolest, zarudnutí, celkové příznaky jako bolesti svalů, bolesti hlavy, únava, zvracení apod. Dále se velmi vzácně mohou vyskytnou neurologické potíže jako mdloba, paralýza, křeče, parézy apod. Tyto nežádoucí reakce jsou velmi vzácné a podléhají povinnému hlášení na SUKL.

Souhlas pacienta s očkováním
Vzhledem k tomu, že riziko alergické reakce nelze zcela vyloučit, a její následky mohou závažně ovlivnit zdravotní stav pacienta, je k provedení každého nepovinného očkování v našem zdravotnickém zařízení vyžadován písemný souhlas pacienta resp. zákonného zástupce nezletilého nebo nesvéprávného pacienta.

Nesouhlas pacienta s očkováním
Vzhledem k závažnosti možných následků neočkování pro život pacienta, je také při odmítnutí každého nepovinného očkování hrazeného z veřejného zdravotního pojištění,potřeba podepsat informovaný nesouhlas.